

Groep 5-8

Mijn vrijheid, jouw vrijheid

DOEL de leerlingen onderzoeken vrijheid van meningsuiting en verkennen de grenzen hiervan

NODIG

- eventueel: kopie van werkblad voor iedere leerling
- materialen voor affiches

NODIG VOOR EXTRA

Begin

Bekijk met de leerlingen [via het digibord](#) de afbeeldingen over vrijheden.

Welke vrijheden zijn er?

Lees vervolgens artikel 1 van de Nederlandse Grondwet voor: 'Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens gods-dienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.' Maak met de leerlingen een top drie van vrijheden die zij het meest waardevol vinden.

- Heb jij weleens iemand iets horen zeggen waarbij je dacht: ik wou dat ik jou een pleister op je mond kon plakken?
- Hoe ga jij ermee om als iemand iets tegen jou zegt dat je niet leuk vindt?
- Vind jij dat alles gezegd mag worden omdat het nou eenmaal je mening is? Ook als je iemand kwetst of pijn doet met jouw opmerking?
- Wie bepaalt eigenlijk wat je wel of niet mag zeggen?

Kern

Lees de verhaaltjes van het werkblad met de groep. Bespreek wat de leerlingen vinden van het gedrag en de uitspraken van de drie kinderen. Doe dit aan de hand van de volgende vragen:

- Wat vind je van het gedrag en de uitspraken van Jochem, Roos en Achmed?
- Wat vind je ervan dat Achmed de uitspraken van Roos over buitenlanders niet leuk vindt, maar het wel eens is met haar uitspraken over Jochem? Hoe zou het komen dat Achmed zo denkt?
- Mag je wel iets zeggen over homo zijn, maar niet over buitenlander zijn?
- Wat zou je tegen Jochem willen zeggen? Wat tegen Roos? En wat tegen Achmed?

Afronden

Verdeel de klas in groepjes van drie. Laat elk groepje artikel 1 van de Nederlandse Grondwet in eigen woorden opschrijven en vervolgens op een affiche zetten. Laat ze ervoor zorgen dat hun affiche veel aandacht vraagt, bijvoorbeeld door kleurgebruik, de grootte of vorm van het affiche, of door de afbeelding(en). Hang de affiches opvallende plekken in de school op.

Extra

- Luister naar het lied [Recht van spreken](#) van Kinderen voor Kinderen.
- Op het derde blad staat een extra aanvulling met als thema het gebruik van social media.

Jochem, Roos en Achmed

Jochem

'Is het echt waar, Jochem?', vraagt Achmed aan mij. 'Wat is echt waar?', vraag ik verbaasd.

'Op de deur van de jongens-wc staat dat jij een mietje bent', grinnikt Achmed.

Ik probeer niet te reageren en loop meteen naar de wc om te kijken. En ja, daar staat het, met dikke zwarte stift op de wc-deur: 'Jochem is een mietje.' Iedereen die naar de wc gaat, kan het zien. Ik probeer de tekst met spuug van de deur te halen. Maar dat lukt niet. Ook niet met zeep en een papieren handdoekje ...

Sinds ik met carnaval een keer als prinses naar school ben gekomen, noemen veel kinderen uit de groep mij een mietje. Laatst fietste er een heel groepje achter me aan. Ze bleven maar zingen: 'Jochem is een homo, Jochem is een homo.'

Wie zegt dat als ik één keer als prinses verkleed ben, dat ik dan meteen een homo ben?

Ik weet helemaal niet of ik verliefd ben op jongens of meisjes. En wat dan nog?

Roos

'Dat was wel echt een goeie grap. Dat mietje Jochem moest ik gewoon een keer terugpakken. Ik ben verdediger in mijn voetbalteam. Laatst speelden we een wedstrijd tegen het team van Jochem. Hij was spits. Het ging de hele wedstrijd goed, tot in de laatste minuut. Toen kreeg Jochem de bal van links en ik stond op het verkeerde been. Hij schoot hem er goed in, dat wel. Maar na afloop riep hij zomaar dat ik maar een andere sport moet kiezen: "Ga lekker korfballen, want voetballen kun je niet." Met carnaval trekt die gek een jurk aan. Mooie kans dus om hem even goed voor gek te zetten, dat mietje.'

Achmed

'In Nederland mag je zomaar zeggen en doen wat je wilt. Dat vind ik heel goed hoor. Alleen hoor je soms wel hele rare dingen. Roos roept steeds dat haar vader zegt dat alle buitenlanders het land uit moeten. Omdat wij hun banen zouden inpikken. Dan loopt ze langs en fluistert in mijn oor: 'Binnenkort gaan alle buitenlanders eruit, wacht maar af.' Ik vind het dan best lastig om me in te houden en er niet tegenin te gaan. Want ik ben gewoon Nederlander hoor. Wel vind ik het een mooie stunt dat Roos op de wc-deur heeft gezet dat Jochem een homo is. Want dat doe je toch niet, als jongen in een jurk op school komen?'

Gebruik social media, vervolg op verhaal van Jochem, Roos en Achmed.

Vertel dat Roos niet alleen op de wc 'Jochem is een mietje' heeft opgeschreven, maar ook een berichtje heeft geplaatst in de WhatsApp-groep van haar broer uit groep 8: 'Kijk uit! Jochem uit 6a is homo.'

- Vind jij dat Roos dat mag doen omdat zij vrij is haar mening te geven? Zo nee, wat zou je er tegen kunnen doen als zij zo'n berichtje stuurt en je leest het of er over hoort?
- Vind jij dat alles gezegd mag worden omdat het je 'mening' is?

De vader van Roos heeft op twitter een berichtje geplaatst: 'Alle asielzoekers moeten zo snel mogelijk terug naar hun eigen land, ze pikken onze banen in!' De vader van Achmed heeft dat bericht gelezen. Hij komt zelf uit Syrië en is daar gevlucht voor de oorlog. Laat de leerlingen bedenken welk antwoord ze kunnen geven op de mening van de vader van Roos.

Vraag tot slot:

- Kun je altijd zomaar zeggen wat je vindt? Mag je op twitter, Facebook en WhatsApp altijd schrijven wat je wilt?

